

Abstrakt

Východiska: Psychiatrické onemocnění či závislost na návykových látkách negativně ovlivňuje kvalitu života člověka. V případě, že se u téhož člověka vyskytuje psychiatrické onemocnění současně se závislostí, hovoříme o duální diagnóze. Pacienti s duální diagnózou jsou poměrně nově rozpoznávanou a náročnou klientelou, proto zmapování kvality jejich života může přinést zajímavé poznatky, které by se mohly dále využít v praxi.

Cíle: Porovnat kvalitu života pacientů trpících duální diagnózou přijatých k prvnímu pobytu a absolventskému pobytu na oddělení 16 v Psychiatrické nemocnici Bohnice s hodnotami, které byly naměřeny u běžné populace a dále prokázat existenci vztahu délky abstinence, typu adiktologické diagnózy a druhu pohlaví na spokojenost s fyzickým zdravím, hodnocením kvality života a frekvencí prožívání negativních pocitů.

Metody: Pro sběr dat do kvantitativního výzkumu byl použit dotazník WHOQOL-BREF, který hodnotí celkovou kvalitu života a zdravotní stav. Sociodemografické údaje byly zaznamenávány do vlastního vytvořeného dotazníku. Analýza dat proběhla pomocí popisné statistiky a testování hypotéz pomocí Mann-Whitney U testu.

Výsledky: Pacienti na prvním pobytu hodnotí oproti běžné populaci hůře kvalitu svého života, jsou více závislí na lékařské péči, méně je těší život, jsou méně spokojeni se sebou, mají zhoršené fyzické zdraví a psychické prožívání. Absolventi jsou oproti běžné populaci více závislí na lékařské péči a pociťují zhoršené fyzické zdraví. Pacienti s abstinencí delší, než dva měsíce, hodnotí lépe kvalitu svého života a prožívají méně často negativní pocity, než pacienti s kratší abstinencí. Pacienti s poruchou způsobenou alkoholem prožívají méně často negativní pocity, než pacienti s poruchou způsobenou více drogami. Pacienti s abstinencí delší než dva měsíce, nejsou více spokojeni se svým fyzickým zdravím, než pacienti s kratší abstinencí. Pacienti trpící poruchou způsobenou alkoholem nehodnotí hůře kvalitu svého života, než pacienti s poruchou způsobenou více drogami. Mezi pohlavími pacientů neexistuje rozdíl ve frekvenci prožívání negativních pocitů.

Závěr: Hlavním výstupem této práce, který by si zasloužil další pozornost a výzkum, bylo nepotvrzení všeobecně přijímaného stanoviska, že čím je delší abstinence, tím je lepší fyzické zdraví a že mezi pohlavími neexistuje rozdíl ve frekvenci prožívání negativních pocitů, což je v rozporu s odbornou literaturou. Další výstupy potvrzují teoretická východiska, ze kterých se čerpalo, například o pozitivním vlivu abstinence na kvalitu života a prožívání negativních pocitů, či přináší zajímavé poznatky o hodnocení kvality života a prožívání negativních pocitů v závislosti na typu adiktologické diagnózy.

Klíčová slova: Abstinence, duální diagnóza, duševní onemocnění, kvalita života, léčba závislosti